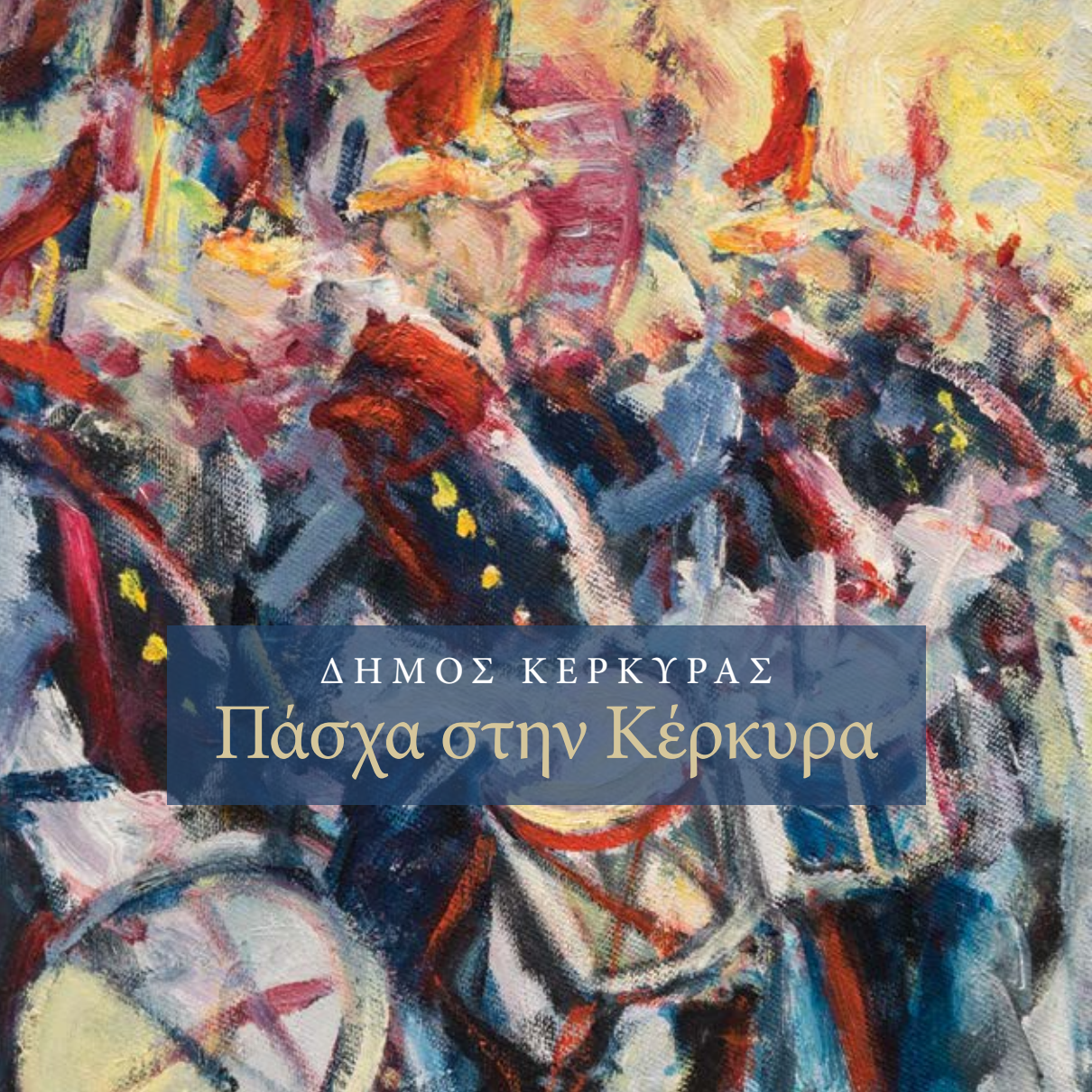
ΔΗΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ
Πάσχα στην Κέρκυρα

© Δήμος Κέρκυρας, 2019

Κείμενα: Δημήτρης Ζυμάρης
Μαρία Καμονάχου

Επιμέλεια: Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας & Δημοσίων Σχέσεων

Φωτογραφίες: Γιώργος Βλαχόπουλος
Γιάννης Γαστεράτος
Νίκος Γιοχάλας
Γιάννης Δημητράς
Τάσος Διαβάτης
Βασίλης Δουκάκης
Σταμάτης Καταπόδης
Θάλεια Κυμπάρη
Μάρκος Κυπριανός
Θεοδοσία Μαντζαβίνου
Shutterstock

Έργο εξωφύλλου: Δημήτρης Μηλιώτης, *Μουσικοί*, 2017. Λάδι σε καμβά, 25x25 εκ.
Καλλιτεχνικός σχεδιασμός: Φιλένη Λοράνδου

Το παρόν έντυπο συντάχθηκε με τη συνεργασία
της Ιεράς Μητροπόλεως Κερκύρας, Παξών και Διαποντίων Νήσων,
της Καθολικής Αρχιεπισκοπής Κερκύρας, Ζακύνθου και Κεφαλληνίας,
της Αναγνωστικής Εταιρίας Κερκύρας, της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κέρκυρας
και με την υποστήριξη του Δημοτικού Οργανισμού Πολιτισμού, Αθλητισμού
και Περιβάλλοντος Δήμου Κέρκυρας.

Αγαπητοί επισκέπτες,

Σας καλωσορίζω στην Κέρκυρα, έναν από τους πιο γοητευτικούς προορισμούς της Ελλάδας και της Ευρώπης, στο σταυροδρόμι Δύσης και Ανατολής.

Αυτές οι μέρες έχουν εδώ, στο νησί μας, τη γλύκα της άνοιξης, το βάρος της παράδοσης και τη δύναμη της Ορθοδοξίας. Λιτανείες, λατρευτικές τελετές, έθιμα και ποικίλες εκδηλώσεις συνθέτουν το μοναδικό κερκυραϊκό Πάσχα που αποτελεί εμβληματικό στοιχείο της πολιτισμικής μας ταυτότητας. Σας καλώ να το ζήσετε σε όλες του τις εκφάνσεις. Να διαπιστώσετε τη βιωματική σχέση και τη συμμετοχή των Κερκυραίων στα δρώμενα που καταδεικνύουν ότι το Πάσχα στην Κέρκυρα είναι ριζωμένο στη συλλογική συνείδηση των κατοίκων του νησιού. Να το «νιώσετε» με όλες σας τις αισθήσεις. Να απολαύσετε τις εικόνες, τα χρώματα, τους ήχους, τις μυρωδιές και τις γεύσεις.

Σας καλώ, παράλληλα, να περιηγηθείτε στην πόλη και την ύπαιθρο της Κέρκυρας, να γνωρίσετε το Ιστορικό της Κέντρο που αποτελεί Μνημείο της UNESCO, τα γραφικά χωριά της και τη θαυμάσια εξοχή της. Να ανακαλύψετε την Ιστορία και τον Πολιτισμό της. Να αναζητήσετε τα κρυμμένα μυστικά της και να τα αφήσετε να σας κατακτήσουν.

Φίλες και φίλοι,
Εύχομαι σε εσάς και τις οικογένειές σας καλή διαμονή
Χρόνια Πολλά και Καλή Ανάσταση

Ο Δήμαρχος Κέρκυρας
Κώστας Νικολούζος

Σύντομο ιστορικό σημείωμα

Η Κέρκυρα, το βορειοδυτικότερο άκρο της Ελλάδας, δεν έζησε την οθωμανική κυριαρχία. Έως το 1204 αποτελούσε τμήμα της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας ενώ στη συνέχεια, και μέχρι το 1864, οι τύχες της κυρίως ορίζονται από δυτικές κυριαρχίες, με σημαντικότερη την περίοδο της Βενετοκρατίας (1386 -1797), που προσδιόρισε σε μεγάλο βαθμό την ταυτότητα του νησιού.

Έτσι, η πόλη της Κέρκυρας, που δέχτηκε πρόσφυγες από την Κωνσταντινούπολη μετά το 1453 και Κρήτες πρόσφυγες πριν και μετά την πτώση του Χάντακα το 1669, χοάνη διαφορετικών πληθυσμιακών ομάδων και πολιτισμών, διατήρησε την ελληνικότητά της, με πάντοτε κυρίαρχη την ελληνορθόδοξη ταυτότητα. Παράλληλα, ενσωματώνοντας επιδράσεις της βενετικής, γαλλικής, ρωσικής και βρετανικής κυριαρχίας, ανέπτυξε πολλά χαρακτηριστικά των δυτικοευρωπαϊκών πόλεων, συγκροτημένη αστική τάξη και οργανωμένους αυτοδιοικητικούς θεσμούς.

Για παράδειγμα, επί Βενετοκρατίας, το Μεγάλο Συμβούλιο της πόλης καθορίζει τις λειτουργίες του δημόσιου χώρου, οργανώνει θρησκευτικές και κοσμικές τελετές που αντικατοπτρίζουν τις νοοτροπίες και τη συλλογική συνείδηση διαφόρων πληθυσμιακών ομάδων, του συνόλου των κατοίκων της πόλης και της υπαίθρου.

Ήδη από το δεύτερο μισό του 15ου αι., οι Αρχές της πόλης μας, σε συνεργασία με την Ορθόδοξη αλλά και την Καθολική Εκκλησία, θεσμοθετούν και σταδιακά αποκρυσταλλώνουν τον κύκλο των δημόσιων θρησκευτικών εκδηλώσεων. Οι κυριότερες από αυτές περιστρέφονται γύρω από την παρουσία του Ιερού Σκηνώματος του Αγίου Σπυρίδωνος, που από το 1456 έχει μεταφερθεί από την Κωνσταντινούπολη στην Κέρκυρα, ενδυναμώνοντας το κύρος

Η λιτανεία του Αγ. Σπυρίδωνος στην Κέρκυρα
J. Cartwright, *Views of the Ionian Islands*, London 1821

της Ορθόδοξης Εκκλησίας, αλλά και της Κερκυραϊκής Κοινότητας. Κεντρική θέση σ'αυτές τις θρησκευτικές εκδηλώσεις έχει το Πάσχα, από τις βασικότερες γιορτές της Χριστιανοσύνης.

Στο κερκυραϊκό Πάσχα μπορούν να αποδοθούν τρία θεμελιώδη χαρακτηριστικά: ο πλούτος και η μοναδικότητα των εθίμων, η βιωματική σχέση

με τη μακραίωνη παράδοση και η αίσθηση της συνέχειας, καθώς και η πάνδημη συμμετοχή των κατοίκων και των επισκεπτών της πόλης μας, μιας πόλης που λειτουργεί σαν ένα ιδανικό σκηνικό.

Στο πέρασμα των χρόνων, οι εκδηλώσεις του Πάσχα εμπλουτίστηκαν ακόμη περισσότερο και διευρύνθηκε η σύνθεσή τους, με αποτέλεσμα στις μέρες μας να είναι πράγματι ιδιαίτερα εντυπωσιακή η συμμετοχή των Κερκυραίων κάθε ηλικίας. Οι κάτοικοι του νησιού μέσα από τις ενορίες τους, αλλά και τις μπάντες των φιλαρμονικών (συνήθεια που συνδέεται με τη μουσική συνοδεία των θρησκευτικών πομπών από στρατιωτικά μουσικά σώματα τουλάχιστον από τα χρόνια της Βενετοκρατίας), τις χορωδίες, τα Σώματα του Ερυθρού Σταυρού, των Προσκόπων, των Οδηγών, και

πολλών άλλων συλλογικών φορέων, εντάσσονται σ᾽αυτές τις μεγάλες αστικές-θρησκευτικές τελετές, ο καθένας έχοντας πλήρη συνείδηση του ρόλου και της αποστολής του.

Το Πάσχα στην Κέρκυρα αποτελεί ένα σύνθετο λατρευτικό φαινόμενο, μοναδικό σε μεγαλοπρέπεια και συμμετοχή κόσμου, που οργανώνεται στην πόλη εδώ και πέντε τουλάχιστον αιώνες. Πρόκειται για ένα κράμα του παλιού τοπικού βυζαντινού τυπικού, με επιρροές από τα βενετικά πρότυπα, που κι εκείνα είχαν απώτερη βυζαντινή προέλευση. Το τυπικό αυτό ενσωματώθηκε στις δημόσιες τελετές που οργάνωνε η ίδια η πόλη, και συνεχίζει σήμερα να διοργανώνει ο Δήμος της Κέρκυρας μαζί με την Εκκλησία.

Ένα επίσης ιδιαίτερο χαρακτηριστικό είναι ότι, ήδη από τα χρόνια της Βενετοκρατίας, είχε θεσμοθετηθεί να συνεορτάζεται το Πάσχα των Ορθοδόξων και από την τοπική Καθολική Εκκλησία, πράγμα που ισχύει και σήμερα.

Παράλληλα με τις καθιερωμένες παλιές θρησκευτικές τελετές, έχουν θεσπιστεί, τα τελευταία χρόνια, και ορισμένες μουσικές και λογοτεχνικές εκδηλώσεις από τις φιλαρμονικές, τις χορωδίες και τους πολιτιστικούς φορείς του νησιού μας, εκδηλώσεις που εναρμονίζονται στο κλίμα των ημερών και συμβάλλουν στη λαμπρότητα του εορτασμού.

Κλείνοντας, θα πρέπει να τονίσουμε ότι το Πάσχα γιορτάζεται με απαράμιλλο τρόπο και σ᾽όλα τα χωριά της κερκυραϊκής υπαίθρου, μέσα στο θαυμάσιο ανοιξιάτικο τοπίο του νησιού μας. Πραγματικά μοναδικές είναι οι Αναστάσιμες λιτανείες που τελούνται κυρίως εντός της διακαινησίμου εβδομάδας. Πρόκειται για ένα ακόμη πανάρχαιο βυζαντινό έθιμο, το οποίο συνδέεται με την ευλογία των αγρών *«για την ευφορία των καρπών της γης»*, και διασώζεται πια μόνο στο Άγιον Όρος, σε ορισμένα νησιά του Αιγαίου και στον Ιόνιο χώρο, τον χώρο που συνδέει αρμονικά την Ανατολή με τη Δύση.

Πάσχα στην Πόλη της Κέρκυρας*

Παρασκευή, παραμονή του Λαζάρου

19:30 **Συναυλία της Χορωδίας της Ιεράς Μητροπόλεως «Ο Άγιος Αρσένιος»** με ύμνους της Μεγάλης Εβδομάδος στον Ι.Ν. Αγίου Σπυρίδωνος.

Σάββατο του Λαζάρου

11:30 Από τον Ι. Ναό του Αγίου Νικολάου των Γερόντων και Αγίου Λαζάρου, που πανηγυρίζει κατά την ημέρα αυτή, ξεκινούν χορωδιακά σύνολα απ᾽ όλο το νησί, τα οποία ερμηνεύουν τα **«Κάλαντα του Λαζάρου».** Αφού οι χορωδίες ψάλουν σε διάφορα σημεία του ιστορικού κέντρου, συναντώνται στις 12:30 και ψάλουν τα Κάλαντα στο Παλαιό Δημαρχείο της πόλης. Η εκδήλωση διοργανώνεται από τον «Φορέα Κορφιάτικης Έκφρασης».

20:30 Συναυλία της μπάντας της Φιλαρμονικής Εταιρείας Κέρκυρας, της παλαιότερης φιλαρμονικής του νησιού, στην αίθουσα του Δημοτικού Θεάτρου.

Κυριακή των Βαΐων

11:00 **Λιτανεία του Ιερού Σκηνώματος του Αγίου Σπυρίδωνος.** Την Κυριακή των Βαΐων, μετά τη Θεία Λειτουργία στον Ι. Ν. του πολιούχου Αγίου, πραγματοποιείται η μεγαλύτερη λιτανεία του Ιερού Σκηνώματος, τόσο σε διάρκεια όσο και σε διαδρομή, περίπου κατά μήκος των παλαιών τειχών της πόλης, προεξάρχοντος του Σεβ. Μητροπολίτη Κερκύρας κ.κ. Νεκταρίου. Η λιτα-

---

* Στο παρόν πρόγραμμα δεν περιλαμβάνονται όλες οι θρησκευτικές τελετές και ιερές ακολουθίες, παρά μόνον εκείνες που έχουν έναν ιδιαίτερο χαρακτήρα για τους επισκέπτες μας.

Τα «Κάλαντα του Λαζάρου» στο Παλαιό Δημαρχείο της Πόλης

νεία θεσπίστηκε το έτος 1629, σε ανάμνηση της θαυματουργικής απαλλαγής του νησιού από την πανώλη.

20:30 Συναυλία της Φιλαρμονικής Ένωσης Κέρκυρας «Καποδίστριας» και της Χορωδίας του Ιερού Μητροπολιτικού Ναού Αγίας Θεοδώρας στον Ιερό Ναό του Αγίου Γεωργίου στο Παλαιό Φρούριο.

20:30 Συναυλία που διοργανώνει το Κέντρο Επτανησιακής Μουσικής και Πολιτισμού Χορωδίας Κέρκυρας με έργα θρησκευτικής μουσικής στο Περιστύλιο των Ανακτόρων.

Λιτανεία του Ιερού Σκηνώματος του Αγίου Σπυρίδωνος την Κυριακή των Βαΐων

Μεγάλη Δευτέρα

20:30 **Συναυλία της Φιλαρμονικής Εταιρείας «Μάντζαρος»** με το αντιπολεμικό έργο «*The Armed Man , A Mass for Peace*» του Karl Jenkins στο Δημοτικό Θέατρο.

21:00 **Συναυλία της Φιλαρμονικής Κυνοπιαστών** με θρησκευτική μουσική στον Καθεδρικό Ναό των Καθολικών των Αγίων Ιακώβου και Χριστοφόρου (Duomo).

Μεγάλη Τρίτη

21:30 **Ποιητική - Μουσική βραδιά με θέμα «Από τον Γολγοθά στην Ανάσταση».** Διοργανώνεται από τον Οργανισμό Κερκυραϊκών Εκδηλώσεων (Ο.Κ.Ε.) στο Περιστύλιο των Ανακτόρων Αρχαγγέλου Μιχαήλ και Αγίου Γεωργίου.

Μεγάλη Τετάρτη

19:00 Στον Ι.Ν. Αγ. Πάντων στην πόλη, ψάλλεται η **Ακολουθία του Νιπτήρα** από τη Χορωδία Εκκλησιαστικής Μουσικής της Ιεράς Μητροπόλεως «Ο Άγιος Αρσένιος», προεξάρχοντος του Σεβ. Μητροπολίτου Κερκύρας κ.κ. Νεκταρίου.

21:00 **Συναυλία θρησκευτικής μουσικής.** «*Requiem*» του Michael Haydn στο Δημοτικό Θέατρο από τη Δημοτική Χορωδία Κέρκυρας «San Giacomo», τη Μικτή Χορωδία Νίκος Αστρινίδης και τη Συμφωνική Ορχήστρα Νέων του Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης.

Μεγάλη Πέμπτη

20:00 **Η τελετή του Νιπτήρα**, στον Καθεδρικό Ναό των Καθολικών των Αγίων Ιακώβου και Χριστοφόρου (Duomo), κατά τη διάρκεια της οποίας ο Σεβ. Αρχιεπισκόπος των Καθολικών κ. Ιωάννης Σπιτέρης πλένει συμβολικά τα πόδια δώδεκα παιδιών. Ακολουθεί, αργά το βράδυ, η τελετή της Αγίας Ώρας (προσκύνηση της Θείας Ευχαριστίας - Παναχράντου Μυστηρίου).

Μεγάλη Παρασκευή

11:30 Σε όλους τους ναούς γίνεται η Τελετή της Αποκαθήλωσης, δηλαδή της καθόδου του σώματος του Χριστού από τον Σταυρό και της περιφοράς του μέσα στον ναό.

Στη συνέχεια, οι εκκλησίες της πόλης οργανώνουν την περιφορά των Επιταφίων τους, με συγκεκριμένη σειρά και τάξη και με τη συμμετοχή μουσικών σωμάτων, χορωδιών, σχολείων, προσκόπων και άλλων. Οι χορωδίες των Ιερών Ναών και ιδιαίτερα της Μητροπόλεως, καθώς και η Δημοτική Χορωδία, ψάλλουν κατανυκτικά τα «*Εγκώμια*», ενώ τα αρμόζοντα ακροάματα από τις μπάντες των φιλαρμονικών περιλαμβάνουν διασκευές από τα κλασικά έργα: «*Adagio*» του Albinoni, από την Φιλαρμονική Εταιρεία Κέρκυρας («Παλαιά»), τη «*Marcia Funebre*» του Verdi, από την Φ. Ε. Μάντζαρος («Μπλε»), καθώς και την πένθιμη ελεγεία, «*Sventura*» του Mariani και το «*Πένθιμο Εμβατήριο*» του Chopin από τη Φ. Ε. «Καποδίστριας».

Ο Επιτάφιος της Μητρόπολης συνοδεύεται από όλες τις φιλαρμονικές και τις χορωδίες της πόλης.

ΠΕΡΙΦΟΡΕΣ ΕΠΙΤΑΦΙΩΝ

12:30	Ι.Ν. Αγίας Ειρήνης (Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο)
	Ι.Ν. Αγίου Αρτεμίου (Αστυνομική Διεύθυνση- Παλαιό Νοσοκομείο)
14:00	Ι.Ν. Παντοκράτορος (Καμπιέλο)
	Ι.Ν. Υ.Θ. Σπηλαιωτίσσης (Νέο Φρούριο). Οργάνωση: Ναυτικός Σταθμός Κέρκυρας
15:30	Ι.Ν. Αγ. Νικολάου των Λουτρών (Πύλη Αγ. Νικολάου). Οργάνωση: Δ.Ο.Π.Α.Π. – Π.Ε. Προσκόπων Κέρκυρας
16:00	Ι.Ν. Αγ. Γεωργίου (Παλαιό Φρούριο). Οργάνωση: Οργανισμός Κερκυραϊκών Εκδηλώσεων
16:30	Ι.Ν. Αγ. Παντελεήμονος (Ψυχιατρικό Νοσοκομείο)
17:00	Ι. Μονή Αγ. Ευφημίας (Mon Repos)
17:15	Ι.Ν. Υ.Θ. Οδηγήτριας - Παναγιοπούλα (Πόρτα Ρεμούντα). Οργάνωση: Φορέας Κορφιάτικης Έκφρασης
17:30	Ι. Μονή Υ.Θ. Κασσωπίτρας (Φιγαρέτο)
	Ι.Ν. Αναλήψεως (Ανάληψη)
	Ι.Ν. Αγ. Γεωργίου (Μαντούκι)
18:00	Ι.Ν. Αγ. Πάντων (Πόλεως)
	Ι.Ν. Αναστάσεως (Α΄ Δημ. Νεκροταφείο)
	Ι.Μονή Αγ. Θεοδώρων (Στρατιά)
18:30	Ι.Ν. Αγ. Σοφίας (Εβραϊκή)
	Ι.Ν. Αγ. Παρασκευής (Πόρτα Ρεμούντα)
19:00	Ι.Ν. Αγ. Αντωνίου (Σπηλιά)
	Ι.Ν. Αγ. Τριάδος (Γαρίτσα)
	Ι.Ν. Αγ. Κων/νου και Ελένης (Κουλίνες)
	Ι.Ν. Κοιμήσεως Υ.Θ. Μαμάλων (Λόφος Κογεβίνα)
	Ι.Ν. Αγίων Ιάσονος και Σωσιπάτρου (Γαρίτσα)
19:15	Ι.Ν. Αγ. Ελευθερίου (Κοφινέτα)
	Ι.Ν. Υ.Θ. Βλαχερνών (Γαρίτσα)
19:30	Ι.Ν. Αγ. Σπυρίδωνος Σαρόκου (Κωτσέλα)
	Ι.Ν. Αγίων Τριών Μαρτύρων (Γαρίτσα)
19:30	Ι.Ν. Υ.Θ. Φανερωμένης / Παναγία των Ξένων (Πλακάδα του Αγίου)
20:00	Ι.Ν. Αγ. Βασιλείου (Πίνια)
	Ι.Ν. Αγ. Ιωάννου του Λάζου (Κεφαλομάντουκο)
	Ι.Ν. Αγ. Βαρβάρου (Ποταμός)
	Ι.Ν. Αγ. Νικολάου Αλυκών (Αλυκές)
20:15	Ι.Ν. Αγ. Νικολάου των Γερόντων (Καμπιέλο)
20:30	Ι.Ν. Αγ. Ιωάννη (Πιάτσα)
20:45	Ι.Ν. Αγίων Ιακώβου & Χριστοφόρου (Καθολική Μητρόπολη / Duomo)
21:00	Ι.Ν. Αγ. Σπυρίδωνος. Περιφορά του Επιταφίου μέσα στο Ναό, υπό τους ήχους της Φιλαρμονικής Εταιρείας Κέρκυρας
22:00	Ι.Ν.Υ.Θ. Σπηλαιωτίσσης , Μητροπολιτικός Ναός (Σπηλιά)

Γεώργιος Σαμαρτζής (1868-1925), *Η Λιτανεία του Αγίου Σπυρίδωνα*, 1912 (λεπτομέρεια).
Ελαιογραφία σε καμβά. Συλλογή Γεωργίου Λάσκαρι.

Μέγα Σάββατο

06:00 Αναπαράσταση του Σεισμού μετά την Ανάσταση του Κυρίου, που πραγματοποιείται στον Ι.Ν. Υπεραγίας Θεοτόκου Φανερωμένης (Παναγία των Ξένων), στην Πλακάδα του Αγίου, ερμηνεύοντας τη σχετική Ευαγγελική περικοπή.

09:00 Λιτάνευση του Ιερού Σκηνώματος του Αγίου Σπυρίδωνος και περιφορά του Επιταφίου του Ιερού Ναού Του. Πρόκειται για την αρχαιότερη λιτανεία του Αγίου, που πραγματοποιείται σε ανάμνηση της θαυματουργικής απαλλαγής του νησιού από τη σιτοδεία, πιθανόν το έτος 1553. Κατά παλαιότατη παράδοση, επειδή το πρωί του Μ. Σαββάτου συνεχίζεται το πένθος της Μ. Παρασκευής, περιφέρεται και ο Επιτάφιος του Ι.Ν., ενώ είναι αξιοσημείωτο ότι ο Άγιος Σπυρίδων λιτανεύεται σε θέση προεξάρχοντος Επισκόπου, δηλαδή προηγείται του Επιταφίου, ακολουθώντας τη βυζαντινή λατρευτική τάξη και ιδιαίτερα εκείνη της Βασιλεύουσας. Στην περιφορά συμμετέχουν οι μπάντες και των τριών Φιλαρμονικών της πόλης, οι οποίες αποδίδουν τη διασκευή του πένθιμου εμβατηρίου από την όπερα «*Amleto*» του Ιταλού συνθέτη Franco Faccio (Παλαιά), το πένθιμο εμβατήριο «*Calde Lacrimae*» [Καυτά Δάκρυα] του επίσης Ιταλού συνθέτη de Michellis (Μπλε) και τη διασκευή του πένθιμου εμβατηρίου από την «*Ηρωική Συμφωνία*» του Beethoven (Καποδίστριας).

Το σκήνωμα του Αγίου Σπυρίδωνος, μετά τη λιτάνευσή Του στην πόλη, τοποθετείται στη θύρα για τριήμερο προσκύνημα. Πρόκειται για μια επίσης παλαιότατη παράδοση, που πιθανότατα έχει τις ρίζες της στην Κωνσταντινούπολη, όταν ακόμη βρισκόταν το σκήνωμα του Αγίου στον εκεί Ιερό Ναό των Αγίων Αποστόλων. Μάλιστα, στα χρόνια της Βενετοκρατίας, οι μέρες που ήταν «ο Άγιος στη θύρα», θεωρούνταν μέρες ασυλίας.

11:00 Μετά το πέρας της λιτανείας, τελείται ο **Εσπερινός της Αναστάσεως** στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό και κανονικά, όταν ο Μητροπολίτης ψάλλει τον στίχο «*Ἀνάστα, ὁ Θεός, κρῖνον τὴν γῆν…*» οι καμπάνες όλων των εκκλησιών της πόλης σημαίνουν χαρμόσυνα και από τα μπαλκόνια των σπιτιών οι κάτοικοι ρίχνουν τα παλιά πήλινα δοχεία.

Πρόκειται για **το έθιμο της «Πρώτης Ανάστασης» με τη ρίψη των «μπότηδων».** Οι ρίζες αυτής της συνήθειας είναι πολύ παλιές. Ίσως με τον κρότο από το σπάσιμο να συμβολίζεται η νίκη της ζωής επί του θανάτου. Οι Κερκυραίοι σ᾽αυτήν την τοπική παράδοση αποδίδουν χριστιανικό περιεχόμενο, αναπαριστώντας αλληγορικά τον Αναστάσιμο λόγο του προφήτη «*ἵνα συντρίψω αὐτούς, ὡς σκεύη κεραμέως*».

Το έθιμο της «Μαστέλας» στην περιοχή της Πίνιας

11:01 Στην περιοχή της Πίνιας (Κουκουνάρα), στο παλαιό εμπορικό κέντρο της πόλης, τα τελευταία χρόνια αναβίωσε **το έθιμο της «Μαστέλας»**. Σ' ένα στολισμένο με μυρτιές και κορδέλες βαρέλι γεμάτο νερό, οι περαστικοί ρίχνουν κέρματα, κάνοντας μια ευχή. Με την αναγγελία (κωδωνοκρουσίες) της πρώτης Ανάστασης, ο πρώτος που βουτάει στη «Μαστέλα» λαμβάνει και το περιεχόμενό της, δηλαδή τα κέρματα και το… *μπουγέλο*. Η εκδήλωση οργανώνεται από τον Οργανισμό Κερκυραϊκών Εκδηλώσεων (Ο.Κ.Ε.).

21:00 Ακολουθία της Πασχαλινής Αγρυπνίας στον Καθεδρικό Ναό των Καθολικών (Duomo), με συνοδεία εκκλησιαστικού οργάνου και πολυφωνικής χορωδίας, χοροστατούντος του Σεβ. Αρχιεπισκόπου των Καθολικών κ. Ιωάννη Σπιτέρη. Η τελετή ολοκληρώνεται στις 23:00.

22:00 Υποδοχή Αγίου Φωτός του Παναγίου Τάφου. Πραγματοποιείται στο Πεντοφάναρο (Λιστόν) με την παρουσία των τοπικών Αρχών. Το Άγιο Φως μεταφέρεται στον Ι.Ν. της Αγίας Παρασκευής, όπου αρχίζει η Ακολουθία της Αναστάσεως του Κυρίου, προεξάρχοντος του Σεβ. Μητροπολίτη Κερκύρας κ.κ. Νεκταρίου. Τελευταία, έχει καθιερωθεί η τελετή παραλαβής του Αγ. Φωτός από τον καθολικό Αρχιεπίσκοπο, ο οποίος διακόπτει τη Λειτουργία για να παραλάβει από τα χέρια του ορθόδοξου Μητροπολίτη το Άγιο Φως, στην πομπή προς το Ναό της Αγ. Παρασκευής στην Πόρτα Ρεμούντα.

23.00 Έναρξη Ακολουθίας Παννυχίδος Αναστάσεως στον Ι.Ν. της Αγίας Παρασκευής, κοντά στην Πάνω Πλατεία.

23:40 Από τον Ι.Ν. της Αγίας Παρασκευής μετάβαση στο Πάλκο της Πάνω Πλατείας για την **τελετή της Αναστάσεως**, προεξάρχοντος του Σεβ. Μητροπολίτη Κερκύρας κ.κ. Νεκταρίου. Εκεί τελείται η Ανάσταση και ψάλλεται το «*Χριστός Ανέστη*», με τις τρεις φιλαρμονικές της πόλης να παιανίζουν ταυτόχρονα το εμβατήριο «*Γραικοί*» μέσα σε μια φαντασμαγορική ατμόσφαιρα. Αναστάσιμη Θεία Λειτουργία τελείται τη νύχτα στους Ιερούς Ναούς: Άγιος Σπυρίδων, Αγίων Πάντων, Παναγίας των Ξένων, Αγ. Ιάσονος και Σωσίπατρου, Αγ. Τριών Μαρτύρων, Κοιμήσεως Υ.Θ. Μαμάλων, Αγ. Κωνσταντίνου και Ελένης (Κουλίνες), Αγ. Πάντων Γουβιών και στις Ιερές Μονές: Υ.Θ. Πλατυτέρας, Αγ. Ευφημίας, Υ.Θ. Κασσωπίτρας (Κανόνι) και Αγ. Θεοδώρων (Στρατιά).

Στο Πάλκο της Πάνω Πλατείας εκατοντάδες πυροτεχνήματα φωτίζουν τον κερκυραϊκό ουρανό, σε μιαν έκρηξη χρωμάτων και συνοδεύουν το μήνυμα της Ανάστασης, στο άκουσμα του «Χριστός Ανέστη»

Κυριακή του Πάσχα

09:00-11:00 Στους περισσότερους ναούς της Κέρκυρας τελείται το πρωί η **Αναστάσιμη Θεία Λειτουργία**, κατά παλαιά παράδοση, πιστά βασισμένη στην Ευαγγελική Περικοπή «*… πρωΐ τῆς μιᾶς Σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον, ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου*». Επίσης, λιτανεύεται η εικόνα της Αναστάσεως του Κυρίου, σύμφωνα με τη βυζαντινή παράδοση, που ισχύει ακόμη σε νησιά του Αιγαίου και στις Σλαβικές ορθόδοξες χώρες.

ΠΕΡΙΦΟΡΕΣ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

07:30 Ι.Ν. Αγ. Σοφίας (Εβραϊκή)
07:45 Ι. Μητροπολιτικός Ναός της Υ.Θ. Σπηλαιωτίσσης (Σπηλιά)
Ι.Ν. Αγ. Πάντων (Λιστόν)
Ι.Ν. Αγ. Παρασκευής (Πόρτα Ρεμούντα)
08:10 Ι.Ν. Αγ. Ελευθερίου (Κοφινέτα)
08:15 Ι.Ν. Αγ. Σπυρίδωνος Σαρόκου (Κωτσέλα)
08:30 Ι.Ν. Αναλήψεως (Ανάληψη)
Ι.Ν. Αγ. Γεωργίου (Μαντούκι)
Ι.Ν. Υ.Θ. Φανερωμένης - Παναγία των Ξένων (Πλακάδα του Αγίου)
Ι.Ν. Υ.Θ. Βλαχερνών (Γαρίτσα)
08:45 Ι.Ν. Αγ. Βασιλείου (Πίνια)
09:00 Ι.Ν. Αγ. Νικολάου των Γερόντων (Καμπιέλο)
Ι.Ν. Αγ. Ιωάννη (Πιάτσα)
Ι.Ν. Αγ. Αντωνίου (Σπηλιά)

10:00 Ιερό Προσκύνημα Αγ. Σπυρίδωνος. Συμμετέχει η Φιλαρμονική Εταιρεία Κερκύρας (Παλαιά) με το έργο «*Tannhäuser*» του R. Wagner και η Φιλαρμονική Εταιρεία Μάντζαρος με την «*Ανάσταση - Marcia Trionfale*» του Σωτήρη Κρητικού.

Λιτάνευση της εικόνας της Αναστάσεως στο Λιστόν

18:00 Ι.Ν. Αγ. Τριάδος (Γαρίτσα)

19:30 Εσπερινός της Αγάπης στον Μητροπολιτικό Ναό, προεξάρχοντος του Σεβ. Μητροπολίτη κ.κ. Νεκταρίου, όπου διαβάζεται το Ευαγγέλιο σε όλες τις γλώσσες.

Τρίτη της Διακαινησίμου

18:00 Εναπόθεση του Ιερού Λειψάνου του Αγίου Σπυρίδωνος στη Λάρνακά Του, με την καθιερωμένη παρουσία των Αρχών και τη συμμετοχή των δύο παλαιότερων φιλαρμονικών της πόλης. Τα λεγόμενα «**Μπάσματα του Αγίου**».

ΑΡΣΕΝΙΟΥ
ΑΝΤΙΒΟΥΝΙΩΤΙΣΣΑ
ΦΑΛΗΡΑΚΙ
ΠΛΑΤΕΙΑ ΠΑΛΑΙΟΥ ΛΙΜΑΝΙΟΥ
ΠΑΝΑΓΙΑ ΚΡΕΜΑΣΤΗ
ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΟΡΑΣ
ΣΠΗΛΙΑ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ
ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
ΑΝΑΚΤΟΡΑ ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ ΜΙΧΑΗΛ & ΑΓ.ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΝΕΟ ΦΡΟΥΡΙΟ
ΑΓ.ΑΝΤΩΝΙΟΣ
ΑΓ.ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ
ΑΓ.ΣΠΥΡΙΔΩΝΑΣ
ΠΑΝΑΓΙΑ ΜΑΝΔΡΑΚΙΝΑ
ΝΙΚ. ΘΕΟΤΟΚΗ
ΠΛΑΚΑΔΑ ΤΟΥ ΑΠΟΥ
ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΕΝΕΔΟΥ
ΑΓ.ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ
ΑΓ.ΠΑΤΕΡΕΣ
ΑΓ.ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ
ΛΙΣΤΟΝ
ΣΠΙΑΝΑΔΑ
ΣΥΝΑΓΩΓΗ
ΑΓ. ΠΑΝΤΕΣ
ΕΥΓ. ΒΟΥΛΓΑΡΕΩΣ
ΝΤΟΥΟΜΟ
ΠΑΛΑΙΟ ΦΡΟΥΡΙΟ
ΠΛΑΤΕΙΑ ΠΑΛΑΙΟΥ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟΥ
ΑΓ.ΣΟΦΙΑ
ΕΥΓ. ΒΟΥΛΓΑΡΕΩΣ
ΣΠΙΑΝΑΔΑ (ΠΑΝΩ ΠΛΑΤΕΙΑ)
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ
ΓΕΩΡΓ. ΘΕΟΤΟΚΗ
ΠΑΛΚΟ
ΜΟΥΣΤΟΞΥΔΗ
ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ
ΣΑΡΟΚΟ
ΑΓ.ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
ΛΙΤΑΝΕΙΑ ΑΓΙΟΥ ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ (Μ. ΣΑΒΒΑΤΟ)
ΠΕΡΙΦΟΡΑ ΕΠΙΤΑΦΙΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

Πάσχα στα Χωριά

Την περίοδο του Πάσχα, σε αρκετές Κοινότητες του Δήμου Κέρκυρας οργανώνονται σημαντικές πολιτιστικές εκδηλώσεις, που φορτίζουν ανάλογα την κατανυκτική ατμόσφαιρα.

Τη Μεγάλη Παρασκευή πραγματοποιούνται οι περιφορές των Επιταφίων με τη συνοδεία των Φιλαρμονικών, ενώ το Μεγάλο Σάββατο η Αναστάσιμη Τελετή γιορτάζεται παραδοσιακά στις κεντρικές πλατείες των χωριών με την καθολική συμμετοχή των κατοίκων και πλήθους επισκεπτών.

Η περιφορά της Εικόνας της Αναστάσεως κάθε ενορίας πραγματοποιείται την Κυριακή του Πάσχα το πρωί ή το απόγευμα κατά τον Εσπερινό της Αγάπης ή τη «Νια Δευτέρα». Η Αναστάσιμη περίοδος ολοκληρώνεται πριν τον Εσπερινό της Αναλήψεως (Τετάρτη απόγευμα), που σύμφωνα με την τοπική παράδοση τελείται από τις ενορίες η περιφορά της Εικόνας της Αναστάσεως, η οποία, κατόπιν, φυλάσσεται στη μόνιμη θέση της εντός του ενοριακού Ναού, μέχρι την επόμενη Ανάσταση.

Πρόγραμμα Δημοτικών Ενοτήτων*

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΡΕΛΙΩΝ

Τη Μεγάλη Παρασκευή στους Σιναράδες τον Επιτάφιο συνοδεύει η Φιλαρμονική Σιναράδων.
Τη Δευτέρα του Πάσχα (Νια Δευτέρα) λιτανεία με την Φιλαρμονική Σιναράδων από τον Ι. Ν. Αγίου Νικολάου (κεντρική εκκλησία).
Επίσης, τη Δευτέρα του Πάσχα ξεκινούν λιτανείες από τα χωριά Βάτος, Γιαννάδες, Κοκκίνι και Πέλεκας και κατευθύνονται αντίστοιχα προς γραφικά εξωκκλήσια, όπου ακολουθεί η Θεία Λειτουργία. Παραδοσιακό πανηγύρι πραγματοποιείται το ίδιο απόγευμα στο χωριό Βάτος και στον Πέλεκα με τη συμμετοχή του χορευτικού συλλόγου.
Την Κυριακή του Θωμά γίνεται λιτανεία στο Μάρμαρο.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΧΙΛΛΕΙΩΝ

Σάββατο του Λαζάρου, από τις 5 το απόγευμα και μετά, πλάι στην εκκλησία της Παναγίας στο κέντρο των Κυνοπιαστών, φτιάχνονται τα Βάγια από τις γυναίκες της Ενορίας, οι οποίες αποδίδουν το λαϊκοθρησκευτικό τραγούδι «*Καλό 'ναι τ' Άγιος ο Θεός…*» (Τα Πάθη του Χριστού σε λαϊκούς στίχους).
Τη Μεγάλη Παρασκευή στους Βαρυπατάδες αναβιώνει το **έθιμο των μπομπόλων**. Εκατοντάδες κελύφη σαλιγκαριών γεμίζονται με λάδι και βαμβάκι, που χρησιμεύει ως φυτίλι. Τα κελύφη αυτά τοποθετούνται αναμμένα κατά μήκος της διαδρομής που περνά ο Επιτάφιος, δημιουργώντας μια έντονα κατανυκτική ατμόσφαιρα.

* Το παρόν πρόγραμμα περιλαμβάνει ενδεικτικές εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται στις υπόλοιπες δημοτικές ενότητες του νησιού

Τη Δευτέρα του Πάσχα η λιτανεία της Ενορίας του Βιρού καταλήγει με καραβάκι στο γραφικό Ποντικονήσι

Οι περιφορές των Επιταφίων στους Κυνοπιάστες, Χρυσίδα και Γαστούρι συνοδεύονται από τις Φιλαρμονικές Κυνοπιαστών και Γαστουρίου.
Τη Δευτέρα του Πάσχα (Νια Δευτέρα) η λιτανεία στις Μπενίτσες συνοδεύεται από φιλαρμονική και η λιτανεία της Ενορίας του Βιρού καταλήγει με καραβάκι στο γραφικό Ποντικονήσι.
Την Κυριακή του Θωμά πραγματοποιούνται λιτανείες στα χωριά Κυνοπιάστες, Γαστούρι και Αγίοι Δέκα.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΦΑΙΑΚΩΝ

Τη Μεγάλη Παρασκευή η περιφορά του Επιταφίου στους Πουλάδες γίνεται με συνοδεία της Φιλαρμονικής Κορακιάνας. Τον Επιτάφιο της Άνω Κορακιάνας συνοδεύει η Φιλαρμονική και χορωδία.

Τη Δευτέρα του Πάσχα πραγματοποιείται μία από τις παλαιότερες λιτανείες της υπαίθρου της Κέρκυρας στην Άνω Κορακιάνα με τη συνοδεία της Φιλαρμονικής. Επίσης, στα Γαζάτικα τη λιτανεία τη συνοδεύει Φιλαρμονική.

Την Τρίτη του Πάσχα πραγματοποιείται λιτανεία στον Άγιο Μάρκο, με συνοδεία της Φιλαρμονικής Κορακιάνας.

Λιτανείες πραγματοποιούνται, ακόμη, την Παρασκευή της Ζωοδόχου Πηγής στον εορτάζοντα ναό της Κάτω Κορακιάνας και την Κυριακή του Θωμά στο Σωκράκι.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΙΤΩΝ

Η περιφορά του Επιταφίου ξενικά το πρωί από την Ιερά Μονή Παλαιοκαστρίτσας και κατευθύνεται στο λιμάνι της Αλύπας, με τη συμμετοχή της Φιλαρμονικής Ένωσης Λιαπάδων, της Φιλαρμονικής Ένωσης Λακώνων και της Χορωδίας του Μουσικού Ομίλου «Οι Λακωνίτες». Το βράδυ της Μ. Παρασκευής η Φ.Ε. Λακώνων και η Χορωδία του Μουσικού Ομίλου «Οι Λακωνίτες» συνοδεύουν την περιφορά του Επιταφίου από τον Ι.Ν. Αγίου Νικολάου στο χωριό Λάκωνες.

Στους Λιαπάδες, η περιφορά του Επιταφίου από τον Ι.Ν. Αγίας Αναστασίας Φαρμακολυτρίας γίνεται με τη συμμετοχή της Χορωδίας και της Φιλαρμονικής Λιαπάδων, ενώ στο Σκριπερό πραγματοποιείται αντίστοιχα με τη συμμετοχή της Φιλαρμονικής Σκριπερού.

Τη Δευτέρα του Πάσχα (Νια Δευτέρα) πραγματοποιείται μεγάλη λιτανεία

Η περιφορά του Επιταφίου της Ιεράς Μονής Παλαιοκαστρίτσας κατευθύνεται προς το λιμάνι της Αλύπας

στους Δουκάδες. Λιτανεία γίνεται και στο Σκριπερό με τη συμμετοχή της Φιλαρμονικής Σκριπερού και στους Μακράδες με τη Φιλαρμονική Λακώνων, ενώ ακολουθεί παραδοσιακό πανηγύρι.

Τη Νια Παρασκευή γίνεται το πανηγύρι της Ιεράς Μονής Υπεραγίας Θεοτόκου στην Παλαιοκαστρίτσα, με τη συμμετοχή της Χορωδίας του Πολιτιστικού Συλλόγου και της Εκκλησίας Λακώνων.

Την Κυριακή του Θωμά στην Κρήνη, η λιτανεία συνοδεύεται από τη φιλαρμονική και τη χορωδία και ακολουθεί παραδοσιακό πανηγύρι στην πλατεία του χωριού με τη συμμετοχή του χορευτικού «Κρήνης».

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΙΝΑΛΙΩΝ

Στο χωριό Επίσκεψη, την παραμονή του Λαζάρου, ψάλλονται τα παραδοσιακά "Κάλαντα του Λαζάρου".
Τη Μεγάλη Παρασκευή τον Επιτάφιο της Επίσκεψης συνοδεύει Φιλαρμονική και χορωδία, ενώ τον επιτάφιο της Αχαράβης η Φιλαρμονική Θιναλίων.
Τη Δευτέρα του Πάσχα γίνονται Λιτανείες στα χωριά Κληματιά και Νυμφές.
Την Κυριακή του Θωμά πραγματοποιείται λιτανεία και παραδοσιακό πανηγύρι στο χωριό Επίσκεψη.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Την Τρίτη του Πάσχα πραγματοποιείται λιτανεία στους Πάγους με τη συνοδεία φιλαρμονικής και χορωδίας. Ακολουθεί (το απόγευμα) παραδοσιακό πανηγύρι.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΣΠΕΡΙΩΝ

Τη Μεγάλη Παρασκευή στα χωριά Αυλιώτες, Καρουσάδες και Σιδάρι η περιφορά του Επιταφίου πραγματοποιείται με τη συνοδεία φιλαρμονικών.
Τη Δευτέρα του Πάσχα πραγματοποιείται λιτανεία στους Περουλάδες, τους Κυπριανάδες και τους Καρουσάδες με τη συνοδεία φιλαρμονικής.
Στα χωριά Αυλιώτες και Μαγουλάδες γίνονται λιτανείες την Τρίτη του Πάσχα και ακολουθεί (το απόγευμα) παραδοσιακό πανηγύρι.
Στο χωριό Καβαλλούρι πραγματοποιείται λιτανεία την Παρασκευή του Πάσχα (της Ζωοδόχου Πηγής) και ακολουθεί παραδοσιακό πανηγύρι.
Την Κυριακή του Θωμά στο Σιδάρι λιτανεύεται η εικόνα της «Ψηλαφήσεως» με τη συμμετοχή φιλαρμονικών και χορωδιών και ακολουθεί παραδοσιακό πανηγύρι. Λιτανεία και πανηγύρι επίσης πραγματοποιείται στο χωριό Βαλανειό.

Λιτανεία την Τρίτη του Πάσχα στο χωριό Αυλιώτες

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΣΣΩΠΑΙΩΝ

Τη Μεγάλη Παρασκευή περιφορά του επιταφίου και της θαυματουργής εικόνας της Παναγίας από τον Ι.Ν. της Παναγίας της Κασσωπίτρας.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΡΙΣΣΙΩΝ

Τη Νια Παρασκευή λιτανεύεται η Εικόνα της Αναστάσεως στον Μαραθιά. Την Κυριακή του Θωμά γίνεται λιτανεία στους Αργυράδες.

Περιφορά της Αναστάσιμης Εικόνας στη Στρογγυλή

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΕΛΙΤΕΙΕΩΝ

Στον Αγ. Ματθαίο η Περιφορά του Επιταφίου γίνεται με τη συνοδεία της Φιλαρμονικής. Λιτανεία, επίσης, πραγματοποιείται τη Δευτέρα του Πάσχα. Περιφορά της Αναστάσιμης Εικόνας γίνεται την Κυριακή του Θωμά στους Βουνιατάδες, στον Άγιο Ματθαίο και στη Στρογγυλή.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΕΥΚΙΜΜΑΙΩΝ

Μεγάλη Παρασκευή
Περιφορά των Επιταφίων στους οικισμούς Κάβου, Μελικίων, Ποταμιού, Αγ. Θεοδώρων και Παναγίας Λευκίμμης με τη συμμετοχή της Φιλαρμονικής Εταιρείας Λευκίμμης (Φ.Ε.Λ.). Επίσης, περιφορά των Επιταφίων στους οικισμούς Ριγγλάδων και Αναπλάδων με τη συμμετοχή της Μουσικής Καλλιτεχνικής Ένωσης Λευκιμμαίων (Μ.Κ.Ε.Λ.), της Χορωδίας Λευκίμμης και του Χορευτικού Συλλόγου Λευκίμμης «ΦΑΕΘΩΝ».

Μέγα Σάββατο
11:00 Αναπαράσταση του εθίμου «Πρώτη Ανάσταση» με ρίψη των μπότηδων από τον Χορευτικό Σύλλογο Λευκίμμης «ΦΑΕΘΩΝ», τη Χορωδία Λευκίμμης και με τη συμμετοχή της Μουσικής Καλλιτεχνικής Ένωσης Λευκιμμαίων (Μ.Κ.Ε.Λ.), στο Πλακάδο της εκκλησίας Αγίου Αρσενίου.

Δευτέρα του Πάσχα (Νια Δευτέρα)
10:30 Λιτανεία κατά μήκος του κεντρικού ιστού της Λευκίμμης (έναρξη Μελίκια, Ποτάμι, Αγ. Θεόδωροι και Παναγία) με τη συμμετοχή της Φιλαρμονικής Εταιρείας Λευκίμμης (Φ.Ε.Λ.). Δέηση στη γέφυρα του Ποταμιού.
11:00 Λιτανεία κατά μήκος των χωριών Ριγγλάδες και Αναπλάδες με τη συμμετοχή της Μουσικής Καλλιτεχνικής Ένωσης Λευκιμμαίων (Μ.Κ.Ε.Λ.). Επίσης, λιτανεία πραγματοποιείται στους Βιταλάδες.

Νια Παρασκευή (Ζωοδόχου Πηγής)
Λιτανεία στα Κρητικά.

Αξίζει να επισκεφθείτε

Στα στενά πλαίσια ενός εντύπου δεν μπορεί να συμπεριληφθεί ο πλούτος ενός ολόκληρου νησιού με τόσο ξεχωριστή και ποικιλόμορφη παράδοση.

Ελπίζουμε το μικρό αυτό φυλλάδιο να σταθεί αφορμή για να ανακαλύψετε μόνοι σας τις ομορφιές του τόπου μας και κυρίως για να αποκτήσετε ένα επιπλέον κίνητρο να ξανάρθετε στο φιλόξενο νησί μας!

1

Παλαιά Πόλη της Κέρκυρας

Αποτελεί τη μοναδική τέτοιας έκτασης ελληνική πόλη που διατηρεί σχεδόν το σύνολο του ιστορικού οικιστικού ιστού της, με κτίσματα των 17ου-19ου αι., αναδεικνύοντας την ιδιαίτερη ιστορική συγκυρία που τη διαμόρφωσε. Η Παλιά Πόλη της Κέρκυρας και τα δύο φρούρια (παλαιό και νέο) ανήκουν πλέον στα Μνημεία Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO. Την εγγραφή στον κατάλογο της UNESCO συνοδεύει η "δήλωση εξαιρετικής παγκόσμιας σημασίας" που μεταξύ άλλων αναφέρει: «Το σύνολο που απαρτίζουν οι οχυρώσεις και η Παλιά Πόλη της Κέρκυρας βρίσκεται σε στρατηγική θέση στην είσοδο της Αδριατικής Θάλασσας. […] Λόγω της ιστορικής διαδρομής έχει δεχτεί πλήθος επιρροών και αποτελεί ένα μοναδικό κράμα διαφορετικών ανθρώπινων εγκαταστάσεων. […] Σε πολλές περιπτώσεις, διαδραμάτισε πρωταγωνιστικό ρόλο στην υπεράσπιση της Βενετικής θαλάσσιας Αυτοκρατορίας, απέναντι στις στρατιές της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Η Κέρκυρα αποτελεί ένα άριστο παράδειγμα οχυρωματικής αρχιτεκτονικής σχεδιασμένο από τον αρχιτέκτονα Sanmichelli, η αξία του οποίου αποδείχθηκε εμπράκτως μέσα από την θετική έκβαση των εκάστοτε εχθροπραξιών. Η Κέρκυρα έχει μια ιδιαίτερη ταυτότητα που αντανακλάται στο σχεδιασμό του συστήματος των οχυρώσεών της και στο κτιριακό δυναμικό της. Για όλους αυτούς τους λόγους συγκαταλέγεται στις σημαντικές Μεσογειακές οχυρωμένες πόλεις-λιμάνια.»

Παλαιό Φρούριο

Κόσμημα της οχυρωματικής τέχνης, τόσο της βυζαντινής εποχής, όσο και της βενετικής, αποτελεί το οχυρό του Παλαιού Φρουρίου (1). Στη φυσική αυτή οχυρή θέση αναπτύχθηκε, μετά τον 6ο αι., η βυζαντική και μεσαιωνική πόλη του νησιού ύστερα από τη μεταφορά της πρωτεύουσας από την αρχαία Παλαιόπολη, η οποία ήταν —λόγω της θέσης της— περισσότερο εκτεθειμένη στις επιδρομές. Τις οχυρωματικές εργασίες των Βυζαντινών ενίσχυσαν οι Βενετοί (15ο -16ο αι.) ανοίγοντας μεταξύ άλλων και τάφρους για να αυξήσουν την αμυντική ικανότητα του φρουρίου.
Δύο μεγάλοι προμαχώνες υψώνονται δεξιά και αριστερά της κεντρικής πύλης, ενώ οι δύο μεγάλοι πύργοι (της Ξηράς και της Θάλασσας) χτίστηκαν πάνω στις δύο κορυφές, που έδωσαν στην πόλη το βυζαντινό της όνομα, Κορυφώ, μια ονομασία που τελικά επικράτησε για ολόκληρο το νησί (Corfu).

2

Στο εσωτερικό του Παλαιού Φρουρίου διατηρούνται επιβλητικά κτίρια κατασκευασμένα από τους Βενετούς και του Άγγλους, για την εξυπηρέτηση των στρατιωτικών τους αναγκών: μια βενετική φυλακή (1786), η οποία στη συνέχεια επεκτάθηκε από τους Άγγλους, οι πρώην αγγλικοί στρατώνες (1840) που στεγάζουν τα Γενικά Αρχεία του Κράτους και τη Δημόσια Βιβλιοθήκη, το πρώην βρετανικό αναρρωτήριο, όπου στεγάζεται το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου καθώς και το πρώην βρετανικό νοσοκομείο, στο κέντρο περίπου της ακρόπολης, το οποίο αναμένει την αξιοποίησή του. Στο τμήμα του Φρουρίου το λεγόμενο «Βερσιάδα», δεσπόζει ο ναός του Αγίου Γεωργίου, ο οποίος κατασκευάστηκε το 1840 από τον Αρμοστή Howard Douglas και αποτελούσε τον καθεδρικό ναό των Άγγλων. Σ' έναν καλαίσθητο χώρο της εισόδου του Φρουρίου εκτίθεται η «Βυζαντινή Συλλογή Κέρκυρας» που περιλαμβάνει ψηφιδωτά και γλυπτά, ενώ στη γέφυρα της ξηράς τάφρου υπάρχει ο ναΐσκος της Madonna del Carmine, όπου φιλοξενούνται εκθέσεις ζωγραφικής, φωτογραφίας κλπ.

Στα βόρεια της ακρόπολης υπάρχει το Μαντράκι, ένα μικρό λιμανάκι-βάση σήμερα του Ιστιοπλοϊκού Ομίλου, ενώ η ένυδρη τάφρος (Contra Fossa) αποτελεί αραξοβόλι για τις βάρκες των ερασιτεχνών αλιέων. Από τις εντυπωσιακές επάλξεις του Φρουρίου και ιδιαίτερα από την κορυφή του Πύργου της Ξηράς (Σταυρός) ο επισκέπτης έχει πανοραμική θέα της πόλης αλλά και της απέναντι ηπειρωτικής ακτής.

Τηλ.: 26610 27935 και 48310

Νέο Φρούριο

Όταν η βυζαντινή-μεσαιωνική πόλη επεκτάθηκε και εκτός του Παλαιού Φρουρίου, έγινε επιτακτική ανάγκη η προστασία της, την οποία δεν μπορούσε να εξασφαλίσει το Παλαιό Φρούριο. Έτσι, στο λόφο του Αγίου Μάρκου άρχισε να κτίζεται από τους Βενετούς το Νέο Φρούριο (2). Η οικοδόμησή του ξεκίνησε το 1576 και ολοκληρώθηκε το 1588. Το Φρούριο αυτό και τα γύρω οχυρά αποτέλεσαν την κυριότερη θέση των υπερασπιστών της πόλης της Κέρκυρας κατά την πολιορκία των Τούρκων το 1716. Τμήματα των τειχών του καταστράφηκαν από τους Άγγλους την περίοδο που αποχώρησαν από το νησί, το 1864. Η Πύλη του είναι διακοσμημένη με ανάγλυφο Λέοντα του Αγίου Μάρκου, το έμβλημα της Βενετίας. Υπάρχουν δύο αγγλικοί στρατώνες, ο ένας δίπλα στην Πύλη και ο άλλος στο δεύτερο επίπεδο, στο κέντρο της ακρόπολης, ενώ υπάρχει και ένας ναός, πιθανότατα του 17ου αι., η Παναγία η Σπηλαιώτισσα. Σήμερα στο χώρο του Νέου Φρουρίου στεγάζεται ο Ναυτικός Σταθμός του Πολεμικού Ναυτικού, ενώ περιοδικά φιλοξενούνται εκθέσεις φωτογραφίας και ζωγραφικής, καθώς και άλλες καλλιτεχνικές δραστηριότητες.

Τηλ.: 26610 44444

Ναός Αγίου Σπυρίδωνος

Κέντρο της θρησκευτικής ζωής του νησιού, ο ναός του Αγίου Σπυρίδωνος αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα μεταβυζαντινά μνημεία της πόλης. Κτίστηκε

3

το έτος 1589. Είναι μονόκλιτη ξυλόστεγη βασιλική επτανησιακού ρυθμού, κτητορική άλλοτε της οικογένειας Βούλγαρη, που κατείχε και το σκήνωμα του Αγίου. Έχει εντυπωσιακό πυργοειδές καμπαναριό, (4) το οποίο μοιάζει εξαιρετικά με το καμπαναριό της εκκλησίας του Αγίου Γεωργίου των Ελλήνων στη Βενετία (San Giorgio dei Greci). Στο ναό υπάρχουν ανεκτίμητα κειμήλια και «τάματα». Το λείψανο του Αγίου Θαυματουργού Σπυρίδωνα φυλάσσεται σε μία αργυρή πολυτελή λάρνακα (3), έργο του 19ου αιώνα, που βρίσκεται τοποθετημένη στα δεξιά του Ιερού, αποτελώντας ουσιαστικά ένα παρεκκλήσι.
Τηλ.: 26610 39779, 33059

Μητροπολιτικός Ναός Υ.Θ. Σπηλαιώτισσας & Αγίου Βλασίου

Επτανησιακή τρίκλιτη βασιλική με αναγεννησιακά στοιχεία στην εξωτερική όψη της. Κτίστηκε το έτος 1577 στο σημείο όπου βρισκόταν παλαιότερος ναός του Αγίου Βλασίου. Είναι αφιερωμένος στην Υ.Θ. Σπηλαιώτισσα αλλά και στην Αγία Θεοδώρα την Αυγούστα, Αυτοκράτειρα του Βυζαντίου, η οποία αναστήλωσε τις εικόνες μετά τη λήξη της εικονομαχίας. Το λείψανό της φυλάσσεται σε ασημένια λάρνακα στο

4

εσωτερικό του ναού. Αξιόλογο είναι το τέμπλο του ναού καθώς και σειρά αγιογραφιών. Κατά την Κυριακή της Ορθοδοξίας, ημέρα που τιμάται η αναστήλωση των εικόνων, γίνεται λιτάνευση του σκηνώματος της Αγίας Θεοδώρας. Τηλ.: 26610 37008

Καθολικός καθεδρικός ναός (Duomo)

Στην πλατεία Δημαρχείου βρίσκεται ο Καθολικός Καθεδρικός Ναός (Duomo), αφιερωμένος στους Αγίους Ιάκωβο και Χριστόφορο, που εξυπηρετεί τις ανάγκες της καθολικής κοινότητας του νησιού. Υπήρχε από τον 15ο αι., ήταν ήδη από το 1632 καθεδρικός ναός των καθολικών, ενώ το 1658 ανακαινίστηκε εκ βάθρων. Είναι μονόκλιτος με έξι πλευρικά παρεκκλήσια. Κατά το Β΄ παγκόσμιο πόλεμο βομβαρδίστηκε, με αποτέλεσμα να καταστραφεί το εσωτερικό του. Οι εργασίες αναστήλωσης ολοκληρώθηκαν το 1970. Πλατεία Μ. Θεοτόκη (Παλαιού Δημαρχείου), τηλ.: 26610 30271

Αγγλικανική εκκλησία

Ο Αγγλικανικός Ναός (Holy Trinity Church) εξυπηρετεί τις ανάγκες της αγγλικανικής κοινότητας του νησιού. Στεγάζεται σε τμήμα της Ιονίου Βουλής, από το 1864. Ιόνιος Βουλή, τηλ.: 26610 31467

Εβραϊκή Συναγωγή

Η πρώτη παρουσία των Εβραίων στην Κέρκυρα αναφέρεται το 12ο αι. και, μέχρι την περίοδο της γερμανικής κατοχής, η κοινότητα αριθμούσε σχεδόν

δύο χιλιάδες μέλη. Το σημερινό κτίριο της Εβραϊκής Συναγωγής, βρίσκεται περίπου στο κέντρο της παλιάς εβραϊκής συνοικίας, είναι ιταλικού τύπου και οικοδομήθηκε τον 19ο αιώνα, πάνω σε παλαιότερο κτίσμα.

Ανάκτορα Αρχαγγέλου Μιχαήλ & Αγίου Γεωργίου

Στη βόρεια πλευρά της Σπιανάδας βρίσκεται το σπουδαιότερο ίσως μνημείο της βρετανικής περιόδου: τα Ανάκτορα Αρχαγγέλου Μιχαήλ & Αγίου Γεωργίου (5), χαρακτηριστικό δείγμα της βρετανικής νεοκλασικής αρχιτεκτονικής. Κτίστηκε την περίοδο 1819-1823 από τον Άγγλο Αρμοστή Th. Maitland, υπό την επίβλεψη του μηχανικού George Whitmore. Το ανάκτορο χρησιμοποιήθηκε, μεταξύ άλλων, ως κατοικία των Άγγλων Αρμοστών, ως έδρα της Ιονίου Γερουσίας και ως έδρα του Τάγματος των Αρχαγγέλου Μιχαήλ & Αγίου Γεωργίου. Η είσοδός του κοσμείται με περιστύλιο δωρικού ρυθμού που διακόπτεται από δύο μεγαλοπρεπείς πύλες, του Αρχαγγέλου Μιχαήλ στα δεξιά και του Αγίου Γεωργίου στα αριστερά. Εσωτερικά το κτίριο κοσμείται από γλυπτά και ζωγραφικές παραστάσεις. Στην ανατολική πλευρά του υπάρχει ο λεγόμενος «Κήπος του Λαού», χώρος περιπάτου και αναψυχής. Τα ανάκτορα σήμερα στεγάζουν το Μουσείο Ασιατικής Τέχνης και την Πινακοθήκη Δήμου Κέρκυρας. Τηλ.: 26610 30443

Μουσείο Ασιατικής Τέχνης

Στεγάζεται στα Ανάκτορα των Αρχαγγέλου Μιχαήλ και Αγίου Γεωργίου. Αποτελεί το μοναδικό μουσείο στην Ελλάδα που είναι αφιερωμένο αποκλειστικά στην τέχνη της Κεντρικής Ασίας, Άπω Ανατολής και Ινδίας. Περιλαμβάνει 15.000 αντικείμενα που προέρχονται από δωρεές ιδιωτικών συλλογών, όμως τον πυρήνα του Μουσείου αποτέλεσε η συλλογή του Γρηγορίου Μάνου (1850-1928). Εκτίθενται μόνιμα οι παρακάτω συλλογές: Κινέζικη Συλλογή που

περιλαμβάνει περίπου 3.500 αντικείμενα, όπως έργα κεραμικής, πορσελάνες, γλυπτά, περίκλειστα σμάλτα, αντικείμενα από λάκα και ελεφαντόδοντο, νομίσματα κ.α. Συλλογή Τέχνης της ΝΑ Ασίας με έργα από την Ινδία, την Γκαντάρα, το Σιάμ, την Καμπότζη, το Νεπάλ και το Θιβέτ. Συλλογή Ιαπωνικής Τέχνης που αριθμεί περίπου 6.200 αντικείμενα και καλύπτει όλες τις περιόδους του ιαπωνικού πολιτισμού (6).
Τηλ.: 26610 30443, www.matk.gr

Πινακοθήκη Δήμου Κέρκυρας - Μόνιμη Συλλογή

Έναν πυρήνα τέχνης και πολιτισμού αποτελεί για την Κέρκυρα η Πινακοθήκη, με τον εικαστικό της πλούτο, αλλά και τις σύγχρονες εκθέσεις και δράσεις της. Στεγάζεται στα Ανάκτορα Αρχαγγέλου Μιχαήλ & Αγίου Γεωργίου. Στις αίθουσές της φιλοξενούνται έργα σπουδαίων Επτανησίων κυρίως ζωγράφων (7), που καθόρισαν την εξέλιξη της Ελληνικής τέχνης από τον 17ο έως και τον 20ο αιώνα.
Τηλ.: 26610 48690, www.artcorfu.com

Πινακοθήκη Δήμου Κέρκυρας - Περιοδικές Εκθέσεις

Στις αίθουσες του Περιστυλίου η Πινακοθήκη Δήμου Κέρκυρας παρουσιάζει έκθεση ζωγραφικής του

7

Κώστα Τόμπρου με τίτλο «Liquid fields» και στην Αίθουσα Τέχνης (Κήπο του Λαού) τον 3ο ΦωτοΜαραθώνιο Κέρκυρας με θέμα «Κερκυραϊκά έθιμα του Πάσχα» σε συνεργασία με την Περιφερειακή Εφορεία Προσκόπων Κέρκυρας και τη Φωτογραφική Λέσχη Κέρκυρας.

Αρχαιολογικό Μουσείο

Το Μουσείο φιλοξενεί αρχαιότητες από την αρχαία πόλη της Κέρκυρας και το υπόλοιπο νησί. Η επανέκθεση της συλλογής του που πρόσφατα ολοκληρώθηκε, παρουσιάζει στους επισκέπτες την πολιτιστική κληρονομιά του νησιού από την προϊστορία έως την ύστερη αρχαιότητα. Μερικά από τα πιο εντυπωσιακά εκθέματα είναι το αέτωμα της Γοργούς (8) από τη δυτική όψη του δωρικού ναού της Αρτέμιδας (590-580 π.Χ), διάφορα επιτύμβια μνημεία της αρχαϊκής περιόδου, όπως το «λιοντάρι του Μενεκράτη» (τέλη 7ου αι. π.Χ.), καθώς και τμήμα αετώματος με σκηνή συμποσίου (500 π.Χ.). Βράιλα Αρμένη 1, τηλ. 26610 30680, www.amcorfu.gr

Βυζαντινό Μουσείο Αντιβουνιώτισσας

Το Μουσείο στεγάζεται σε ένα από τα χαρακτηριστικότερα εκκλησιαστικά μνημεία της πόλης της Κέρκυρας, το οποίο χρονολογείται από τον 15ο αιώνα. Ο ναός, αφιερωμένος στην Υπεραγία Θεοτόκο «Κυρά Αντιβουνιώτισσα», ήταν ιδιωτικός. Το 1979 οι κερκυραϊκές κτητορικές οικογένειες Μυλωνοπούλου, Ριζικάρη, Σκάρπα και Αλαμάνου δωρίζουν στο ελληνικό κράτος το συγκρότημα της Αντιβουνιώτισσας με πλούσια κειμήλια με τον όρο να λειτουργήσει και ως μουσείο. Η συλλογή του Μουσείου περιλαμβάνει σημαντικά έργα επωνύμων και ανωνύμων καλλιτεχνών (8), από τον 15ο αιώνα και αντιπροσωπεύει πλήρως έξι αιώνες θρησκευτικής καλλιτεχνικής έκφρασης και δημιουργίας στην Κέρκυρα αλλά και τα Επτάνησα. Η

8

Αντιβουνιώτισσα λειτουργεί δύο φορές το χρόνο σε Θεομητορικές εορτές, στις 26 Δεκεμβρίου και στις 23 Αυγούστου. Αποτελεί τη μοναδική περίπτωση «ναού και μαζί μουσείου» στην Ελλάδα, συνδυάζοντας αρμονικότατα τις δύο λειτουργίες στον ίδιο μνημειακό χώρο. Αρσενίου (Μουράγια), τηλ.: 26610 38313, www.antivouniotissamuseum.gr

Μουσείο Χαρτονομισμάτων

Στεγάζεται σε νεοκλασσικό κτίριο, κτισμένο από τον κερκυραίο αρχιτέκτονα Ιωάννη Χρόνη, στο οποίο λειτούργησε η πρώτη Τράπεζα στον ελληνικό χώρο, η Ιονική. Λειτουργεί από το 1981. Περιλαμβάνει μια αξιόλογη συλλογή από σπάνια χαρτονομίσματα, καθώς και μήτρες εκτύπωσης, φωτογραφίες, μακέτες κ.ά. Μεταξύ των εκθεμάτων υπάρχει και ένα κινέζικο χαρτονόμισμα (μεταξοτυπία του 1300 περίπου), ένα από τα παλαιότερα που σώζονται σε παγκόσμιο επίπεδο. Λειτουργεί έκθεση αρχειακού υλικού του Ιστορικού Αρχείου της Alpha Bank που φέρει τον τίτλο «Η Ιονική Τράπεζα και το Εκδοτικό της Προνόμιο [1839-1920]». Κτίριο της Alpha Bank, στην Πλακάδα του Αγίου (Πλ. Ηρώων), τηλ.: 26610 41552

Μουσείο Διονυσίου Σολωμού (Εταιρεία Κερκυραϊκών Σπουδών)

Πρόκειται για την κατοικία που έζησε τα περισσότερα και παραγωγικότερα χρόνια της ζωής του στη Κέρκυρα (από το 1828 έως το 1857, έτος θανάτου του) ο εθνικός μας ποιητής Διονύσιος Σολωμός. Λειτουργεί ως μουσείο και έδρα της «Εταιρείας Κερκυραϊκών Σπουδών». Στον εκθεσιακό χώρο του διασώζονται διάφορα ενθύμια και κειμήλια (προσωπικά είδη του ποιητή αλλά και φωτογραφίες που σχετίζονται με τη ζωή και το έργο του). Αρσενίου 2, Μουράγια, τηλ.: 26610 30674, www.eksmouseiosolomou.gr

Αναγνωστική Εταιρία Κερκύρας

Αποτελεί ένα από τα αρχαιότερα πνευματικά ιδρύματα της νεότερης Ελλάδας (9). Ιδρύθηκε το 1836 από νέους επιστήμονες, στο πρότυπο της ομώνυμης Εταιρείας της Γενεύης. Μέλη της υπήρξαν οι ποιητές Δ. Σολωμός και Α. Κάλβος, ο Ι. Πολυλάς, ο Λ. Μαβίλης και πολλές άλλες αξιόλογες προσωπικότητες των Γραμμάτων, των Τεχνών, των Επιστημών και της Πολιτικής. Σταδιακά απέκτησε μια ιδιαιτέρως σημαντική επισκέψιμη βιβλιοθήκη, επτανησιακού κυρίως ενδιαφέροντος. Είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Σωματείων και Ιδρυμάτων «Europa Nostra» και βραβευμένη για το έργο της από την Ακαδημία Αθηνών (1978). Διοργανώνει ποικίλες πολιτιστικές δραστηριότητες, που

9

10

11

βασικό σκοπό έχουν τη διάσωση και ανάδειξη του Επτανησιακού πολιτισμού. Καποδιστρίου 120, τηλ.: 26610 39528, www.anagnostikicorfu.com

Μουσείο Μουσικής «Νικόλαος Χαλικιόπουλος Μάντζαρος»

Το Μουσείο της Φιλαρμονικής Εταιρείας Κέρκυρας αποτελεί το μοναδικό του είδους του στην Ελλάδα και εγκαινιάστηκε τον Σεπτέμβριο του 2010, ακριβώς 170 έτη από την ίδρυση της Φιλαρμονικής. Το Μουσείο σκιαγραφεί την πορεία του Ιδρύματος μέσα στους δύο αιώνες αδιάκοπης δράσης, παρουσιάζοντας σημαντικά τεκμήρια, όπως όργανα, προσωπογραφίες, μαθητολόγια, φωτογραφικό υλικό, παρτιτούρες (π.χ. του Ν. Μάντζαρου), ηχητικά ντοκουμέντα, καθώς και εικαστικά έργα καλλιτεχνών. Νικηφόρου Θεοτόκη 10, τηλ.: 26610 39289 (εσωτ. 6), www.fek.gr

Κερκυραϊκή Πινακοθήκη

Ιδρύθηκε το 2005 για να στεγάσει τη συλλογή του Κερκυραίου συλλέκτη, Μιχαήλ Άγγελου Βραδή. Περιλαμβάνει έργα ζωγραφικής, αγιογραφίας, χαρακτικής και γλυπτικής, καλλιτεχνών που, είτε κατάγονται από την Κέρκυρα, είτε έζησαν εδώ για ένα χρονικό διάστημα. Φιλοξενεί περιοδικές εκθέσεις, ενώ το υλικό της και οι δραστηριότητές της συνεχώς εμπλουτίζονται. Ιωάννου Θεοτόκη 77, τηλ.: 26610 41085, www.corfuartgallery.com

«Casa Parlante»

Ένα αρχοντικό του 19ου αιώνα ζωντανεύει και διηγείται την ιστορία του, φιλοδοξώντας να αναπαραστήσει την καθημερινότητα των αστικών οικογενειών του νησιού. Νικηφόρου Θεοτόκη 16, τηλ.: 26610 49190, www.casaparlante.gr

Ναός των Αγίων Αποστόλων Ιάσονος και Σωσιπάτρου

Το σημαντικότερο μνημείο της βυζαντινής περιόδου στην Κέρκυρα. Ο ναός είναι αφιερωμένος στους Αγίους Αποστόλους Ιάσονα και Σωσίπατρο (10), μαθητές του Αποστόλου Παύλου, που δίδαξαν το χριστιανισμό στην Κέρκυρα. Χτίστηκε γύρω στο 1000 μ.Χ., στην περιοχή της Παλαιόπολης, στον τύπο του

δικιόνιου σταυροειδούς εγγεγραμμένου ναού. Από τις τοιχογραφίες του εσωτερικού του σώζονται ελάχιστα δείγματα. Μέσα στο ναό βρίσκονται οι τάφοι των δύο Αποστόλων καθώς και τεμάχια από τα ιερά τους λείψανα. Ανεμόμυλος- Γαρίτσα, τηλ.: 26610 27894

Κανόνι

Στα νότια της Παλαιόπολης βρίσκεται η μαγευτική τοποθεσία Κανόνι. Λέγεται ότι ονομάστηκε έτσι ύστερα από την τοποθέτηση εκεί συστοιχίας πυροβολικού από τους Γάλλους το 1798. Ένα από τα κανόνια της πυροβολαρχίας σώζεται ακόμη. Κάτω από την περιοχή αυτή βρίσκεται το μοναστήρι των Βλαχερνών (11) του 17ου αι. Από την προκυμαία μπορεί κανείς να επισκεφθεί το Ποντικονήσι, στο οποίο υπάρχει το γραφικό παρεκκλήσι του Παντοκράτορα.

Mon Repos

Εξαιρετικό άλσος, αρχαιολογικός χώρος, θερινή κατοικία των Αρμοστών, πνεύμονας ζωής για την πόλη, χώρος περιπάτου και αναψυχής, ιδιαίτερα αγαπητός στου Κερκυραίους. Βρίσκεται στην περιοχή που είχε ιδρυθεί η αρχαία πόλη. Περιλαμβάνει την έπαυλη Mon Repos (12), ενδιαφέρον κτίσμα νεοκλασικού ρυθμού, που χτίστηκε ύστερα από επιθυμία του βρετανού Αρμοστή Φρ. Άνταμ, και που χρησίμευσε αρχικά ως θερινή κατοικία των Αρμοστών και αργότερα, ως θερινή κατοικία της ελληνικής βασιλικής οικογένειας, έως την κατάργηση της βασιλείας στην Ελλάδα. Η έπαυλη λειτουργεί ως Μουσείο Αρχαιοτήτων της Παλαιόπολης. Επιπλέον ο σπάνιος κήπος του περιλαμβάνει περίπου 2000 είδη φυτών, που προέρχονται από τις αγγλικές αποικίες. Τηλ.: 26610 20980

Μονή Πλατυτέρας

Ιδρύθηκε το έτος 1743 από τον Λευκαδίτη ιερομόναχο Χρύσανθο Συρόπουλο και σ' όλη την πορεία της, συνδέεται με τη γενικότερη τοπική ιστορία, αναπτύσσοντας συνάμα σημαντική λατρευτική, ποιμαντική και φιλανθρωπική δράση. Ιδιαίτερες σχέσεις με τη Μονή ανέπτυξε η οικογένεια Καποδίστρια. Ο πατέρας του Ιωάννη Καποδίστρια Αντώνιος-Μαρία, ο αδελφός του Αυγουστίνος, αλλά και ο ίδιος ο Κυβερνήτης είναι θαμμένοι εκεί. Στη Μονή σώζονται έργα

13

14

εκκλησιαστικής τέχνης, μεγάλης καλλιτεχνικής αξίας. Πανηγυρίζει την 15η Αυγούστου. Τηλ.: 26610 37839

Παραδοσιακοί οικισμοί

Ο πλούτος και η ποικιλομορφία της κερκυραϊκής αρχιτεκτονικής και πολιτιστικής κληρονομιάς αναδεικνύεται σε 46 χαρακτηρισμένους παραδοσιακούς οικισμούς που είναι διάσπαρτοι σε όλο το νησί. Κύριο χαρακτηριστικό της ντόπιας αρχιτεκτονικής είναι η πυκνή δόμηση, με τα συνεχή κτηριακά μέτωπα. Κυρίαρχα μορφολογικά στοιχεία οι καμπυλωτές πόρτες στα κατώγια, τα «βόλτα» (στοές), οι στέγες με κορνίζες και με κεραμίδια σε χρώμα ώχρας βυζαντινού τύπου, τα «πορτόνια» με ανάγλυφα μάρμαρα και όμορφα σχέδια και οι εξωτερικές πέτρινες σκάλες που καταλήγουν σε «μπόντζο» (βεράντα).

Παλιά Περίθεια

Εξαίρετο δείγμα παραδοσιακής αρχιτεκτονικής είναι ο οικισμός της Παλιάς Περίθειας, κτισμένος σε υψόμετρο 450 μέτρων στη βόρεια πλευρά του Παντοκράτορα. Αριθμεί περίπου 130 σπίτια χτισμένα από πέτρα, τα περισσότερα εγκαταλελειμμένα. Χαρακτηριστικά κτήρια είναι το αρχοντικό Σκορδίλη με το βόλτο του (13) και ο ναός του Αγίου Ιακώβου του Πέρση στην είσοδο του χωριού. Η Παλιά Περίθεια έχει χαρακτηριστεί ως Ιστορικό Διατηρητέο Μνημείο.

Εθνική Πινακοθήκη και Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτζου, Παράρτημα Κέρκυρας

Στο ιστορικό κτίριο Καστελλίνο παρουσιάζονται μερικά από τα πιο καίρια δείγματα των θεμάτων και των διάφορων εικαστικών γραφών που καθόρισαν τη νεοελληνική ζωγραφική (14). Ο επισκέπτης του μουσείου έχει τη δυνατότητα να κατανοήσει την εξέλιξη της νεοελληνικής ζωγραφικής με τρόπο εύληπτο και περιεκτικό, μέσα από 150 περίπου έργα τέχνης από

τις συλλογές της Εθνικής Πινακοθήκης, πολλά από τα οποία εκτίθενται για πρώτη φορά στο κοινό. Με αφετηρία τη «Η Σταύρωση», έργο που αποδίδεται στο Δομήνικο Θεοτοκόπουλο, το ταξίδι στην τέχνη περνά από σημαντικούς σταθμούς: την Επτανησιακή Σχολή, τη Σχολή του Μονάχου, τον ελληνικό Μοντερνισμό, τη Γενιά του '30, την Αφαίρεση, τους πειραματισμούς της δεκαετίας του '70, την επιστροφή στη ζωγραφική των δύο τελευταίων δεκαετιών του 20ου αιώνα. Καστελλίνο - Κάτω Κορακιάνα, τηλ.: 26610 93333, www.nationalgallery.gr

Αχίλλειο

Βρίσκεται στο Γαστούρι, εννέα χιλιόμετρα ανατολικά της πόλης, σ' έναν κατάφυτο λόφο, περιτριγυρισμένο από κήπους. Ανάκτορο σε ρυθμό πομπηιανού μεγάρου, χτίστηκε την περίοδο 1889-1892, σε σχέδια των Ιταλών αρχιτεκτόνων Raffaelle Carito κι Antonio Landy, ως ησυχαστήριο της αυτοκράτειρας της Αυστρίας Ελισσάβετ (πιο γνωστής ως Σίσσυ). Κύριο χαρακτηριστικό του είναι το πλήθος αγαλμάτων (15), που απεικονίζουν μορφές της ελληνικής μυθολογίας και ήρωες από τα έπη του Ομήρου και ιδιαίτερα του Αχιλλέα, από τον οποίο έλαβε και το όνομά του. Το παλάτι αγοράστηκε το έτος 1907 από τον Κάιζερ της Γερμανίας Γουλιέλμο. Σήμερα λειτουργεί ως Μουσείο αλλά και ως χώρος πολιτιστικών εκδηλώσεων.
Γαστούρι, τηλ.: 26610 56210
www.achillion-corfu.gr

Μουσείο Καποδίστρια - Κέντρο Καποδιστριακών Μελετών

Το Μουσείο Καποδίστρια-Κέντρο Καποδιστριακών Μελετών αποτελεί το πρώτο και μοναδικό μουσείο, αφιερωμένο αποκλειστικά στη μνήμη του πρώτου Κυβερνήτη της Ελλάδας. Βρίσκεται μέσα σ' ένα κτήμα

16

17

δεκατριών στρεμμάτων στην κορυφή ενός λόφου, στον οικισμό Ευρωπούλων, σε απόσταση επτά χιλιομέτρων από την πόλη της Κέρκυρας. Στεγάζεται σε μια από τις παλιές εξοχικές κατοικίες της οικογένειας Καποδίστρια, την οποία δώρισε το 1979 η Μαρία Καποδίστρια-Δεσύλλα, δισέγγονη του μικρότερου αδελφού του Κυβερνήτη και πρώτη εκλεγμένη γυναίκα Δημάρχος στην Ελλάδα. Στο κτίριο εκτίθενται (16), μεταξύ άλλων, προσωπικά αντικείμενα του Ιωάννη Καποδίστρια και έπιπλα της εποχής, που χρησιμοποιήθηκαν από τον μεγάλο κερκυραίο πολιτικό. Ευρωπούλοι., τηλ.: 26610 32440, www.capodistriasmuseum.com

Μουσείο Ελιάς, Κυνοπιάστες

Στους Κυνοπιάστες, ένα γραφικό χωριό επτά χιλιόμετρα δυτικά της πόλης, λειτουργεί το Μουσείο της Ελιάς «Δονάτος Παϊπέτης». Πρόκειται για ένα ελαιοτριβείο που λειτουργούσε με τον παραδοσιακό τρόπο στο νησί μέχρι το 1970. Μπορείτε να δείτε την πλούσια συλλογή εργαλείων και μέσων της παραγωγής του λαδιού, καθώς και φωτογραφίες από την αγροτική ζωή των αρχών του περασμένου αιώνα. Κυνοπιάστες, τηλ.: 26610 49301

Παρατηρητήριο του Κάιζερ

Σημαντικό αξιοθέατο αποτελεί το Παρατηρητήριο του Κάιζερ, στην κορυφή του λόφου του Πέλεκα, σε υψόμετρο 270 μ. Πρόκειται για το μέρος που επισκεπτόταν τακτικά ο Κάιζερ Γουλιέλμος Β΄, για να θαυμάσει την υπέροχη θέα. Εκτός από το παρατηρητήριο, μπορεί κανείς να απολαύσει ένα εντυπωσιακό ηλιοβασίλεμα.

Λαογραφικό Μουσείο Σιναράδων «Νίκος Πακτίτης»

Το Μουσείο (17) στεγάζεται σ' ένα διόροφο παραδοσιακό κτίριο στο χωριό Σιναράδες. Ιδρύθηκε από την Ιστορική-Λαογραφική Εταιρεία Κερκύρας (1982), με πρωτοβουλία του εκπαιδευτικού και ερευνητή Νίκου Πακτίτη κι έχει πλούσιο λαογραφικό υλικό. Σιναράδες, τηλ.: 26610 54962, www.laografikomouseiosinaradon.blogspot.gr

Μονή Υ.Θ. Μυρτιδιωτίσσης (Μυρτιώτισσα)

Σε μια τοποθεσία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, κοντά στη θάλασσα, στην ομώνυμη περιοχή της δυτικής μέσης Κέρκυρας βρίσκεται το μοναστήρι της Μυρτιώτισσας. Χρονολογείται περίπου στον 16ο αι. Η

αρχιτεκτονική της Μονής καθώς και το πλήθος των κειμηλίων που διαθέτει την κατατάσσουν στις πλέον σημαντικές. Η Μονή εορτάζει την 24η Σεπτεμβρίου. Βάτος, τηλ.: 26610 94301, www.mirtidiotissa.com

Μονή Υ.Θ. Παλαιοκαστρίτσας

Σύμφωνα με την επιγραφή της εισόδου του, το μοναστήρι της Παλαιοκαστρίτσας χτίστηκε το 1228. Η ιστορική όμως έρευνα εντοπίζει τις αρχές της ύπαρξής του στα μέσα του 15ου αι. Στη ίδρυσή του συνέβαλαν 39 χωριά από τις τότε επαρχίες Κάτω Μέσης, Αρχαγγέλου και Κάτω Γύρου. Στη Μονή σώζονται αξιόλογες εικόνες κρητικής κυρίως τεχνοτροπίας (15ου – 18ου αι.). Σημαντικά κειμήλια ο επισκέπτης μπορεί να δει εκτός από το καθολικό και στο μουσείο της Μονής. Εορτάζει την 15η Αυγούστου καθώς και την ημέρα της Ζωοδόχου Πηγής, την Παρασκευή της Διακαινησίμου. Τηλ.: 26620 41210

Αγγελόκαστρο

Το βυζαντινό κάστρο Αγγελόκαστρο (18) είναι χτισμένο σε υψόμετρο 300μ. στη βορειοδυτική ακτή της Κέρκυρας, κοντά στην Παλαιοκαστρίτσα. Ήταν το δυτικότερο φυλάκιο της Βυζαντινής αυτοκρατορίας και του Δεσποτάτου της Ηπείρου, στο οποίο ανήκε και η Κέρκυρα ως τα 1267. Χτίστηκε στις αρχές του 12ου αιώνα με τη μεταφορά του Παλαιόκαστρου (σημερινή μονή Παλαιοκαστρίτσας) σε περισσότερο οχυρή θέση. Στο εσωτερικό του σώζονται δύο μεγάλες δεξαμενές νερού και οι εκκλησίες των Ταξιαρχών και της Αγ. Κυριακής.

Μονή Παντοκράτορα Αγ. Αθανασίου (Χαμηλού)
Ο ναός του Παντοκράτορα του Αγίου Αθανασίου (Χαμηλού) λειτούργησε υπό συναδελφικό καθεστώς από το 1634. Το 1881 αποτέλεσε μετόχι της Ι. Μονής της Παλαιοκαστρίτσας και το 1978 μετατράπηκε σε γυναικείο μοναστήρι. Τη μονή, στην οποία φυλάσσονται μικρά τεμάχια λειψάνων πολλών αγίων, επισκέπτονται τακτικά τόσο οι εντόπιοι όσο και ξένοι επισκέπτες. Εορτάζει στις 6 Αυγούστου, ημέρα της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος. Αγρός, τηλ.: 26630 71208, www.impak.gr

Λαογραφικό Μουσείο Αχαράβης
Σε σύγχρονες ευρύχωρες εγκαταστάσεις εκτίθεται μια πολύ ενδιαφέρουσα λαογραφική συλλογή από ποικίλα αντικείμενα του αγροτικού κόσμου, που αναδεικνύουν τον παραδοσιακό τρόπο ζωής και καλύπτουν χρονικά τους τρεις τελευταίους αιώνες. Αχαράβη, τηλ.: 26630 63052, www.museum-acharavi.com

Ασκηταριό (Νυμφές)
Το Ασκηταριό είναι ένα από τα παλαιότερα χριστιανικά μνημεία στο νησί της Κέρκυρας. Επρόκειτο για μια πλούσια μονή, της οποίας σήμερα βλέπουμε μόνο ερειπωμένα κτίσματα. Το τοπίο είναι εκπληκτικής ομορφιάς και σε κοντινή απόσταση βρίσκονται οι καταρράκτες των Νυμφών (19), στους οποίους σύμφωνα με τους τοπικούς θρύλους, λούζονταν οι Νύμφες.

Μονή Παντοκράτορα (Υψηλού)
Βρίσκεται στο πιο ψηλό βουνό της Κέρκυρας, τον Παντοκράτορα, σε υψόμετρο 914 μ. Ο ναός του «Υψηλού» Παντοκράτορα κτίστηκε το 1347. Είναι ένας μονόχωρος θολωτός ναός που πλαισιώνεται από άλλα κτίσματα, προσαρτημένα στη βόρεια και στη νότια πλευρά του. Διασώζονται σημαντικές τοιχογραφίες και εικόνες επτανησιακής τεχνοτροπίας. Γιορτάζει την 6η Αυγούστου, εορτή της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος. Η τοποθεσία προσφέρει στον επισκέπτη εξαιρετική θέα. Σε κοντινή απόσταση βρίσκεται ο παραδοσιακός ιστορικός οικισμός (παλιό χωριό) των Σινιών με θαυμάσιες εκκλησίες και παραδοσιακά κτίσματα.

Κασσιώπη
Η Κασσιώπη αποτελεί μια από τις πιο αναπτυγμένες περιοχές της βόρειας Κέρκυρας με χαρακτηριστικό γνώρισμα το γραφικό της λιμάνι. Όπως μαρτυρεί ο Θουκυδίδης, αποτέλεσε τη δεύτερη πόλη του νησιού κατά την περίοδο των κλασικών χρόνων. Ιστορικό

ενδιαφέρον παρουσιάζουν το βυζαντινό φρούριό της, καθώς και ο Ι. Ν. της Παναγίας Κασσωπίτρας.

Γαρδίκι
Χαμηλός λόφος στους πρόποδες του Αη-Μαθιά (κοινότητα Αγίου Ματθαίου), που οχυρώθηκε στους Βυζαντινούς Χρόνους, ίσως τον 13ο αιώνα από τον Μιχαήλ Άγγελο τον Β', Δεσπότη της Ηπείρου.

Λιμνοθάλασσα Κορισσίων
Βρίσκεται στις νοτιοδυτικές ακτές της Κέρκυρας. Στις αμμώδεις παραλίες (20) που βρίσκονται κοντά στη λιμνοθάλασσα και κυρίως στο νοτιότερο τμήμα της περιοχής εμφανίζεται το μοναδικό για την περιοχή δάσος άρκευθων (κέδρων) καθώς και οι πετρόμορφες αμμοθίνες, που δημιουργούν ένα μοναδικό, ως προς την αισθητική του, τοπίο. Το πιο σημαντικό τμήμα της περιοχής φαίνεται να είναι μια λωρίδα ξηράς, η οποία διαχωρίζει τη λίμνη Κορισσίων από τη θάλασσα. Η περιοχή αυτή είναι ένα σύνθετο και σχεδόν αδιατάρακτο φυσικό οικοσύστημα, ένα από τα λίγα που απόμειναν στην Κέρκυρα.

Λευκίμμη

Σε απόσταση 40 χλμ. νότια της πόλης της Κέρκυρας βρίσκεται η Λευκίμμη, η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη (κωμόπολη) του νησιού, χτισμένη κοντά στη θάλασσα. Διατηρεί πολλά παραδοσιακά και πολύ ενδιαφέροντα κτήρια. Αξιόλογο αξιοθέατο είναι το πλωτό ποτάμι, που διασχίζει το κέντρο της παρέχοντας καταφύγιο στις ψαρόβαρκες και αποτελεί σημείο περιπάτου και αναψυχής.

Αλυκές Λευκίμμης

Επίπεδη υγροτοπική περιοχή στην οποία έχουν καταγραφεί περισσότερα από 180 είδη πτηνών (21). Χρησιμοποιήθηκε από την εποχή των Ανδεγαυών (13ος -14ος αιώνας) μέχρι το 1988 ως αλυκή, ενώ τα κτίσματα και οι αποθήκες της αναστηλώθηκαν και φιλοξενούν το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Κέρκυρας.

ΠΕΡΙΘΕΙΑ
ΣΙΔΑΡΙ
ΡΟΔΑ
ΑΧΑΡΑΒΗ
ΚΑΣΣΙΩΠΗ
ΠΕΡΟΥΛΑΔΕΣ
ΚΑΡΟΥΣΑΔΕΣ
ΠΑΛΙΑ ΠΕΡΙΘΕΙΑ
ΑΥΛΙΩΤΕΣ
ΜΑΓΟΥΛΑΔΕΣ
ΕΠΙΣΚΕΨΗ
ΚΑΒΒΑΔΑΔΕΣ
ΝΥΜΦΕΣ
ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΟΡΑΣ
ΣΙΝΙΕΣ
ΓΙΜΑΡΙ
ΑΓΡΟΣ
ΑΦΙΩΝΑΣ
ΣΠΑΡΤΥΛΑΣ
ΠΑΓΟΙ
ΣΚΡΙΠΕΡΟ
ΥΨΟΣ
ΑΓΓΕΛΟΚΑΣΤΡΟ
ΛΑΚΩΝΕΣ
Κ.ΚΟΡΑΚΙΑΝΑ
ΔΑΣΣΙΑ
ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΙΤΣΑ
ΛΙΑΠΑΔΕΣ
ΓΟΥΒΙΑ
ΓΙΑΝΝΑΔΕΣ
ΠΟΤΑΜΟΣ
ΑΦΡΑ
ΚΕΡΚΥΡΑ
ΠΕΛΕΚΑΣ
ΚΑΝΟΝΙ
ΚΥΝΟΠΙΑΣΤΕΣ
ΣΙΝΑΡΑΔΕΣ
ΑΧΙΛΛΕΙΟ
ΑΓ.ΔΕΚΑ
Κ.ΓΑΡΟΥΝΑ
ΜΠΕΝΙΤΣΕΣ
ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ
ΑΓ.ΜΑΤΘΑΙΟΣ
ΜΩΡΑΪΤΙΚΑ
ΓΑΡΔΙΚΙ
ΧΛΩΜΟΣ
ΑΛΥΚΕΣ
ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ
ΚΟΡΙΣΣΙΩΝ
ΑΡΓΥΡΑΔΕΣ
ΠΕΡΙΒΟΛΙ
ΛΕΥΚΙΜΜΗ
N
W
E
S

ΔΗΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

www.corfu.gr